

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Fitogeografia		13.1.1032	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Katedra Ekologii Roślin			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Biologii	Biologia	forma	stacjonarne
		moduł	molekularna, toksykologia środowiska wodnego, neurofizjologia,
		specjalnościowy	biotechnologia roślin, grzybów i porostów, mikrobiologia, taksonomia i filogeografia, ekologia zwierząt, biologia molekularna, ekologia roślin i ochrona przyrody, parazytologia, biologia medyczna, środowiskowa, hydrobiologia, genetyka ewolucyjna, paleoekologia i archeobotanika, embriologia i cytologia roślin, eksperymentalna, Podstawowa
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Anna Pędziszewska			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Wykład		SZACOWANIE CZASU PRACY	
Sposób realizacji zajęć		Praca w kontakcie z nauczycielem:	
zajęcia w sali dydaktycznej		Udział w wykładach - 15 godzin	
Liczba godzin		Udział w egzaminie – 1 godzina	
Wykład: 15 godz.		Udział w konsultacjach – 10 godzin	
		Samodzielna praca studenta:	
		Przygotowanie do egzaminu: 24 godziny	
		RAZEM: 50 godzin	
Termin realizacji przedmiotu			
2021/2022 zimowy			
Status przedmiotu	Język wykładowy		
fakultatywny (do wyboru)	polski		
Metody dydaktyczne	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne		
Wykład z prezentacją multimedialną	Sposób zaliczenia		
	Egzamin		
	Formy zaliczenia		
	- egzamin pisemny z pytaniami (zadaniami) otwartymi		
	- egzamin pisemny testowy		
	Podstawowe kryteria oceny		
	• egzamin obejmuje materiał z wykładu i wskazanej literatury		
	• I termin - egzamin pisemny (test wyboru i uzupełnień), termin poprawkowy – egzamin pisemny (test wyboru i uzupełnień)		
	• egzamin pisemny jest oceniany wg wskaźnika procentowego („Regulamin Studiów UG”)		
	Student ma obowiązek uczestniczenia w zajęciach, a w razie nieobecności należy ją usprawiedliwić zgodnie z §11Regulaminu Studiów UG		
	- warunkiem zaliczenia wykładu jest obecność na co najmniej 80% zajęć		
	- Student ma obowiązek uzupełnić braki w wiedzy i umiejętnościach spowodowane nieobecnością na wykładach we własnym zakresie		

Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się**Sposób weryfikacji przyswojenia wiedzy:**

Egzamin z pytaniami testowymi (B2_W01, B2_W05)

Sposób weryfikacji nabycia umiejętności:

Egzamin z pytaniami testowymi, pytania wykładowcy w trakcie wykładu (B2_U02, B2_U07)

Sposób weryfikacji nabycia kompetencji społecznych:

Obserwacja pracy studenta podczas zajęć, dyskusje podczas zajęć i konsultacji (B2_K07)

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Brak

B. Wymagania wstępne

Podstawy systematyki roślin i podstawy ekologii

Cele kształcenia

1. Poszerzenie wiedzy dotyczącej najważniejszych procesów ekologicznych, geograficznych i historycznych które ukształtowały i nadal kształtują szatę roślinną Ziemi .
2. Przybliżenie teorii na temat kształtowania się flor regionalnych.
3. Przedstawienie podstaw regionalizacji fitogeograficznej
4. Zdobywanie umiejętności wnioskowania w zakresie fitogeografii w oparciu o dane uzyskane różnymi metodami i pochodzące z różnych obszarów nauk przyrodniczych.

Treści programowe

Wprowadzenie do teorii, metod i terminologii ogólnej geografii roślin; mapy zasięgowe. Wpływ czynników abiotycznych i biotycznych na rozmieszczenie roślin i formacji roślinnych na Ziemi. Ekspansywność i rozprzestrzenianie się roślin. Metody bezpośrednie (paleobotaniczne) i pośrednie w historycznej geografii roślin; phylogeografia. Wpływ najważniejszych procesów geologicznych (teoria płyt tektonicznych) i zmian klimatu (rola zlodowaceń) na kształtowanie się flor i bioróżnorodności w różnych obszarach geograficznych. Zastępczość geograficzna. Powstawanie i przekształcanie się zasięgów. Zasięgi dysjunktywne. Relikty i endemity. Elementy geograficzne. Podział Ziemi na regiony fitogeograficzne, przegląd państw roślinnych. Analizy statystyczne flor. Antropogeniczne przemiany flor i zbiorowisk roślinnych; inwazje roślinne. Klasyfikacja roślin synantropijnych. Ośrodki pochodzenia najważniejszych roślin uprawnych.

Wykaz literatury**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):****A.1. Wykorzystywana podczas zajęć**

- Cox B. V., Moore P. D. 2010. Biogeography – an ecological and evolutionary approach. 8. Ed. Wiley & Sons Inc. Dahl E. 1998. The Phytogeography of Northern Europe. Cambridge Univ. Press, Cambridge.
- Kornaś J., Medwecka-Kornaś A. 2002. Geografia roślin. PWN, Warszawa.
- Kornaś J. 1996. Pięć wieków wymiany flor między Starym a Nowym Światem. Wiadomości Botaniczne 40(1): 111-119.
- Kostrowicki A. S., 1999. Geografia biosfery. PWN, Warszawa.
- Lomolini M.V., Riddle B.R., Whittaker R.J., Brown J.H. 2010. Biogeography. Sinauer Associates, Inc., Massachusetts.
- Matuszkiewicz W. 1999. Szata roślinna. W: L. Starkel (red.). Geografia Polski – środowisko przyrodnicze. PWN, Warszawa.
- Podbielkowski Z. 1997. Szata Roślinna Ziemi. Wielka Encyklopedia Geografii Świata. Tom. 7. Wyd. Kurpisz S.C. Poznań.
- Szafer W., Zarzycki K. (red.). 1977. Szata roślinna Polski. T. I i II. PWN, Warszawa.
- Walter H. 1976. Strefy roślinności a klimat. PWRiL, Warszawa.
- Willis K. J., McElwain J. C. 2002. The Evolution of Plants. Oxford Univ. Press, Oxford.
- Whittaker R. J. 1998. Island biogeography: ecology, evolution, and conservation. Oxford Univ. Press, Oxford.

A. 2. studiowana samodzielnie przez studenta

- Kornaś J., Medwecka-Kornaś A. 2002. Geografia roślin. PWN, Warszawa.
- Lomolini M.V., Riddle B.R., Whittaker R.J., Brown J.H. 2010. Biogeography. Sinauer Associates, Inc., Massachusetts.
- Podbielkowski Z. 2002. Fitogeografia części świata. T. 1 i 2. PWN, Warszawa.
- Podbielkowski Z. 1997. Szata Roślinna Ziemi. Wielka Encyklopedia Geografii Świata. Tom. 7. Wyd. Kurpisz S.C., Poznań.
- Szafer W., Zarzycki K. (red.). 1972. Szata roślinna Polski. T. I i II. PWN, Warszawa.

B. Literatura uzupełniająca

- Podbielkowski Z. 1991. Geografia roślin. Wyd. Szkol. i Pedagog., Warszawa.
- Podbielkowski Z. 1995. Wędrowki roślin. Wyd. Szkol. i Pedagog., Warszawa.
- Ralska-Jasiewiczowa M., Latałowa M., Wasylkowa K., Tobolski K. i in. 2004. Late Glacial and Holocene history of vegetation in Poland based on isopollen maps. Wyd. IBPAN, Kraków.
- Whittaker R. J. 1998. Island Biogeography. Ecology, Evolution and Conservation. Oxford Univ. Press, Oxford.

Kierunkowe efekty uczenia się**Wiedza**

<p>Przedmiot realizuje: Efekty z programu Biologia UG: B2_W01, B2_W05, B2_U02, B2_U07, B2_K07</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie związki między abiotycznymi i biotycznymi czynnikami środowiskowymi a kształtowaniem się zasięgów formacji roślinnych (B2_W01) - rozumie związki między przeszłością geologiczną i zasięgami taksonów różnej rangi, potrafi wyjaśnić rolę człowieka w przekształcaniu naturalnych zasięgów gatunków, formacji roślinnych i biomów (B2_W01) - rozumie interdyscyplinarny charakter fitogeografii – konieczność czerpania z zasobów wiedzy różnych dziedzin do wyjaśniania historii zasięgów (B2_W05) - poznaje najnowsze metody stosowane do rozwiązywania problemów fitogeograficznych (B2_W05)
	<p>Umiejętności</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykorzystuje samodzielnie wybraną literaturę specjalistyczną (B2_U02) - potrafi krytycznie analizować mapy zasięgowe i stawia hipotezy dotyczące historii kształtowania się zasięgu (B2_U07)
	<p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <ul style="list-style-type: none"> - jest otwarty na współpracę interdyscyplinarną doceniając wiedzę specjalistyczną (B2_K07)
<p>Kontakt</p> <p>anna.pedziszewska@ug.edu.pl</p>	